

Posudek vedoucího dizertační práce

Autor: Tereza Matějčková

Název: Grund der Welt: zu einem marginalen Problem in Hegels *Phänomenologie des Geistes*

Téma světa není explicitním tématem Hegelovy *Fenomenologie ducha*. Hegel je pojednává spíše implicitně jako nevyřčenou součást vztahu vědomí a předmětu, byť nejspíše od kapitoly „Rozum“ se téma světa objevuje i explicitně, např. v pojmu běhu světa (Weltlauf). Přesto nelze říci, že by se jednalo o nějaké okrajové téma. Analýzami jednotlivých kapitol *Fenomenologie* lze ukázat, že problém světa je jedním z centrálních témat Hegelových úvah, a rovněž lze ukázat různé způsoby pojednání tohoto problému v závislosti na analyzované podobě vědomí.

Takto lze charakterizovat stručně záměr, který si autorka ve své dizertační práci vytkla. Metodou průběžné analýzy jednotlivých kapitol *Fenomenologie*, od smyslové jistoty až po absolutní vědění, realizuje autorka úspěšně tento záměr. Souhrně lze říci, že jak úroveň zpracování poměrně složitěho tématu, jež tvoří desiderátum v rámci hegelovské literatury, tak množstvím zpracované sekundární literatury práce více než splňuje požadavky kladené na dizertační práci. Autorka prokazuje velkou erudici nejen jako hegelovská komentátorka, ale i systematickou erudici, a to schopností rekonstruovat z textu obecně významné filosofické téma, jež je v analyzovaném textu často spíše skryté než explicitně probírané. Po zapracování případných oponentových námitek navrhuji publikaci práce u nějakého německého nakladatele.

Pokud jde o průběh autorčina doktorského studia, mohu říci, že probíhalo zcela neproblémově, autorčina spolupráce s vedoucím byla příkladná. Navíc nejen svou účastí na mezinárodních hegelovských konferencích, ale i úrovní svých příspěvků autorka výrazně překročila obvyklý standart doktorského studia.

Práci doporučuji k obhajobě.

Dr. phil. habil. Jindřich Karásek Dr.

Das Thema der Welt ist kein explizites Thema der Hegelschen *Phänomenologie des Geistes*. Hegel behandelt es vielmehr implizit als einen unausgesprochenen Bestandteil der Beziehung des Bewusstseins und des Gegenstandes, obzwar spätestens seit dem Kapitel „Vernunft“ das Thema auch explizit hervortritt, z.B. in dem Begriff der Weltlauf. Trotzdem kann nicht gesagt werden, dass es sich um ein nebensächliches Thema handeln würde. Anhand von Analysen der einzelnen Kapiteln der *Phänomenologie* kann gezeigt werden, dass das Weltproblem ein der zentralen Themen der Hegelschen Überlegungen darstellt, und es können auch verschiedene Weisen der Behandlung dieses Problems im Zusammenhang mit der analysierten Gestalt des Bewusstseins aufgewiesen werden.

Auf diese Weise kann in Kürze die Absicht, die die Verfasserin sich in ihrer Dissertation vorgenommen hat, charakterisiert werden. Mit Hilfe der Methode der durchgängigen Analyse der einzelnen Kapiteln der *Phänomenologie*, von der „Sinnlichen Gewissheit“ bis zum „Absoluten Wissen“, führt die Verfasserin diese Absicht erfolgreich aus. Zusammenfassend ist zu sagen, dass die Arbeit sowohl durch das Niveau der Bearbeitung eines sehr komplexen Themas, das ein Desideratum der Hegelforschung darstellt, als auch durch die Anzahl der bearbeiteten Forschungsliteratur die auf eine Dissertation gesetzten Anforderungen mehr als erfüllt. Die Verfasserin beweist Kompetenz nicht nur als Hegelforscherin, sondern auch in systematischer Hinsicht, und zwar durch die Fähigkeit, ein systematisch wichtiges Thema, das in dem analysierten Text eher angedeutet als explizit behandelt wird, aus dem Text zu rekonstruieren. Nach der Berücksichtigung der Einwände von Oponenten schlage ich die Veröffentlichung der Arbeit bei einem der deutschen Verlagshäusern vor.

Was das Doktorstudium der Verfasserin angeht, kann ich sagen, dass es ganz problemlos verlaufen ist, und ihre Zusammenarbeit mit mir beispielhaft war. Die Verfasserin hat nicht nur durch ihre Teilnahme an den internationalen Hegel-Tagungen, sondern auch durch das Niveau der vorgetragenen Beiträge den üblichen Standard des Doktorstudiums ganz deutlich überschritten.